

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת הבכירה רונית פינצ'וק-אלט

תובעים דורין ביליה
ע"י ב"כ חגי קלעי ועו"ד עדי גרינפלד קלעי

נגד

נתבעים

1. שירות בתי הסוהר
2. מדינת ישראל
ע"י ב"כ מפרקליטות מחוז ת"א - אזרחי

פסק דין

1

2

3

לפניי תביעה כספית של התובעת שעניינה מעשים ומחדלים שנעשו לה לטענתה, על ידי הנתבעים בזמן
השהות בשני אירועים בהם נעצרה.

4

5

6

רקע עובדתי

7

1. התובעת, נבי דורין ביליה, היא אישה טרנסגינדרית שנעצרה פעמיים.

8

9

2. הנתבע 1, שירות בתי הסוהר, הוא הגוף האמון בישראל על החזקתם של אסירים ועצירים.

10

11

3. הנתבע 2, המשרד לבטחון הפנים, הוא המשרד הממשלתי ששירות בתי הסוהר הוא גוף ביצוע
הכפוף לו.

12

13

14

טענות התובעת

15

4. התובעת העלתה בכתב התביעה מספר טענות הנוגעות לזמן שהותה במעצריה, והן:

16

א. טענות הנוגעות למעצרה והחזקתה בניגוד לנהלים

17

התובעת טוענת כי נעצרה על רקע סכסוך עם שכנה באזור מגוריה ביום 15.4.2016

18

והוחזקה במעצר ימים עד ליום 18.4.2016. עם כניסתה למעצר, הושמה במתקן המעצר

19

לגברים "אוהלי קידר", והוחזקה בצינוק המכונה "חללית". לאחר שלושה ימים בצינוק

20

שחררה למעצר בית (להלן: "המעצר הראשון").

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367-17 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 התובעת מוסיפה כי ביום 1.6.2017 נעצרה פעם נוספת בשל הפרת תנאי מאסר הבית,
 2 כאשר בפעם זו הוחזקה בתא בידוד (בשונה מצינוק) בבית המעצר אוהלי קידר (להלן:
 3 "המעצר השני").
- 4 התובעת טוענת כי הימים בצינוק במעצר הראשון היו קשים בצורה קיצונית בתנאי
 5 מחייה קשים, וכי כליאתה בצינוק נעשתה רק משום היותה טרנסג'נדרית ובניגוד לכל דין
 6 ולנהלים.
- 7 בכל הנוגע למעצר השני, טוענת התובעת כי גם לאופן החזקה זה אין שום הצדקה,
 8 והכליאה בבידוד נעשה גם היא שלא כדין ואף שלא בהתאם לנהלים.
- 9
- 10 ב. טענות לאי אספקת מזון מותאם
- 11 התובעת טוענת כי היא שומרת על אורח חיים טבעוני, וכי במשך שלושת ימי המעצר
 12 הראשון, חרף בקשותיה החוזרות והבהרות מצידה כי אין היא מסוגלת לאכול מזון מהחי
 13 – לא סיפק לה הנתבע 1 מזון המתאים לאורח חייה. התובעת מוסיפה כי רק ביום האחרון
 14 למעצר סופק לה מזון טבעוני, וגם זה באופן שאינו מספק.
- 15
- 16 ג. מניעת טיפול הורמונלי
- 17 התובעת טוענת כי לכל אורך מעצרה נמנעו ממנה התרופות אותן היא נוטלת בקביעות –
 18 הורמונים התומכים בהליך שינוי המין שעברה, ובלעדיהם חווה תופעות פיזיות קשות,
 19 ובין היתר חזרה של הופעת סממנים גבריים, באופן שמעמיד אותה במבוכה רבה ובאי
 20 נעימות.
- 21 התובעת מוסיפה כי העדר טיפול התרופתי משמעותו יצירת חריגות של העותרת דווקא
 22 בתקופת המעצר, והכבדה על אפשרותה להזדהות ולהיות מזוהה בהתאם למגדרה הנכון
 23 – סיטואציה המעמידה אותה בסיכון חמור לאלימות, הצקות והטרדות.
- 24
- 25 ד. מניעת טיפול תרופתי
- 26 התובעת טוענת כי היא סובלת ממספר מחלות רקע המחייבות טיפול תרופתי מתמיד,
 27 ומבלי להקפיד על נטילת תרופות אלו באופן קבוע עומדת בריאותה בסכנה ונגרמים לה
 28 סבל וכאבים. התובעת מוסיפה כי חרף בקשותיה החוזרות לא הופנה לרופא במהלך
 29 החזקתה במעצר.
- 30 ה. מניעת אפשרות להתקלח
- 31 התובעת טוענת כי בניגוד לדין, במשך כל תקופת מעצרה נמנעה ממנה האפשרות
 32 להתקלח, כך שנמנעו ממנה תנאים מינימליים של שמירה על היגיינה אישית.
- 33
- 34

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 הטרדה מינית ופגיעה בפרטיות בחליכי הקליטה ובמהלך המעצר:
- 2 התובעת טוענת כי היא ספגה הטרדות מיניות חוזרות ונשנות מהסוהרים בבית המעצר,
- 3 בין היתר בהפניית שאלות כלפיה הנוגעות למינה, מינותה ואיברי מינה. עוד טוענת
- 4 התובעת כי לפני יציאה לבית המשפט – סיטואציה בה נהוג לערוך בדיקה גופנית בגופם
- 5 של העצירים, נהגו סוהרי הנתבע 1 להציב אותה במעין כלוב, ולנהל ויכוח ביניהם לגבי
- 6 מי יערוך את הבדיקה בגופה, תוך שהם פונים אליה בשמות גנאי כגון "הקוקסינל",
- 7 "החצי, חצי" ועוד.
- 8 התובעת מציינת כי ביקשה במפורש, בכל הזדמנות, כי היא מעוניינת שהסוהרת תערוך
- 9 את הבדיקה בגופה, ולא הסוהרים, אך נענתה בשלילה ונבדקה על ידי גברים בכל אחת
- 10 מהבדיקות, למעט בדיקה אחת שנערכה על ידי סוהרת בגופה.
- 11
- 12 5. לאור האמור, טוענת התובעת כי הנתבעים פגעו בזכות לשוויון בהיותה טרנסג'נדרית, וכי הם
- 13 התרשלו ביחס לאחריות המוטלת עליהם, להגן על רווחתה כאסירה טרנסג'נדרית ופגעו
- 14 בשלמות גופה, בצו מצמונה, בפרטיותה ובכבודת.
- 15
- 16 6. עוד טוענת התובעת כי הנתבעים הפרו חובות חקוקות ביחס אליה, בין היתר - סעי' 6(ד)
- 17 לתקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (תנאי החזקה במעצר), התשנ"ז-1997
- 18 (להלן: "תקנות החזקה במעצר"), בכך שלא אפשרו לה להתקלח; חוק יסוד כבוד האדם
- 19 וחירותו בין היתר על ידי פגיעה בכבוד, בזכות לשוויון ואפליה על רקע היותה טרנסג'נדרית;
- 20 הפרה של פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן: "הפקודה") המבחינה בין
- 21 בידוד לבין הפרדה; סעיף 19 (א) ו- (ב) לתקנות החזקה במעצר בכך שכלאו אותה בתנאי בידוד
- 22 בתקופת המעצר הראשונה.
- 23
- 24 7. התובעת העמידה את נזיקה בגין עילות אלו בסך כולל של 534,026.16 ₪ כמפורט בסעיפים
- 25 50-44 לכתב התביעה.
- 26
- 27 **טענות הנתבעים**
- 28 8. לטענת הנתבעים, דין התובענה להידחות או להימחק על הסף, זאת משום שמדובר בתביעה
- 29 שכל עניינה קידום עתירה שהגישה התובעת לבג"ץ בעניין תנאי כליאה של טרנסג'נדרים (בג"ץ
- 30 5480/17).
- 31

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 9. הנתבעים מציינים כי התובעת הגישה את העתירה לבג"ץ ביום 6.7.2017, כחודשיים לפני
 2 הגשת התביעה דנן, יחד עם עמותת "טרנסג'נדרים למען צדק חברתי" ו"האגודה לשמירת
 3 זכויות הפרט".
- 4
- 5 10. לטענת הנתבעים, התובעת למעשה מעלה את אותן הטענות בשני ההליכים השונים בפני שתי
 6 ערכאות שונות. כפילות זו לטענתם, פוגעת ביעילות הדיון ובכספי הציבור ואף מעלה חשש
 7 פסיקות סותרות בנושא זה.
- 8
- 9 11. לאור האמור, ביקשו הנתבעים בכתב ההגנה מטעם לדחות או למחוק את התביעה שבנדון על
 10 הסף, ולחילופין להורות על הקפאת או עיכוב ההליך שבנדון עד להכרעה בעתירה בבג"ץ. כבר
 11 עתה אציין, כי ניתן פסק דין בעתירה ביום 4.8.2018 כפי שיפורט בהמשך.
- 12
- 13 12. בנוסף, הנתבעים התייחסו בכתב ההגנה לטענות התובעת כלהלן:
- 14 א. באשר לטענות הנוגעות למעצרה
- 15 בכל הנוגע למעצר הראשון, טוענים הנתבעים כי התובעת נעצרה ביום 15.4.2016 על ידי
 16 המשטרה, בעקבות חשד לביצוע עבירות של תקיפת סתם, הסגת גבול, איומים כלפי שכנה
 17 והחזקת אגרופן או סכין שלא למטרה כשרה.
- 18 הנתבעים מוסיפים כי מדו"ח המרכז לבריאות הנפש, קבע הרופא המטפל כי אין עילה
 19 לאשפוז ואין מניעה לשחרורה להמשך ההליכים המשפטיים, והמליץ שתמשיך לקבל את
 20 טיפולה התרופתי הקבוע ושתשהה בהשגחה, ולטענתם בהסכמתה של התובעת בניסיונות
 21 אלו על שהייתה בנפרד.
- 22 לטענת הנתבעים, לאור הצורך בקרבה לטורמי החקירה כמו גם העבודה שנקבע דיון כבר
 23 למחרת בבוקר בביתה משפט השלום בבאר שבע, הושמה התובעת בבית המעצר אוהלי
 24 קידר. הנתבעים מציינים כי בכל בית מעצר יש תאים ייעודיים לנשים ולקטינים המהווים
 25 אוכלוסייה מיוחדת, כאשר נשים וגברים לא מוחזקים יחד בתא, ובמעל מוחזקות נשים
 26 בבתי מעצר לצרכי יעילות וקרבה למקום ההתדיינות.
- 27 הנתבעים טוענים כי עם הגעתה של התובעת לבית המעצר, היא נבדקה על ידי רופא
 28 ועובדת סוציאלית. התובעת הוגדרה בהשגחה ברמת מסוכנות ב', והושמה בתא השגחה
 29 המכונה "חללית", זאת לאור איומים של התובעת בעלי גוון אבדני ופגיעה עצמית, שבנינם
 30 הופנתה למיון לפני הגעתה לבית המעצר.
- 31 הנתבעים מציינים כי תא ההשגחה הוא תא מצולם, שקירותיו מרופדים בחומר גמיש,
 32 נטול אמצעים אחרים למעט מורן המונח על הרצפה ותא שירותים ייחודי. הנתבעים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367-17 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 מוסיפים כי מטרת תא ההשגחה הקיים בבתי הסוהר השונים – היא מניעת פגיעה עצמית
 2 או התאבדות על ידי אסירים, וההשמה בו נועדה לשמירה על חיי אסיר שלגביו ישנו חשש
 3 לפגיעה עצמית או אובדנות. ההחזקה בתא ההשגחה נעשית תחת פיקוח רפואי וסוציאלי,
 4 והיא מוגבלת לזמן קצוב.
 5 לטענת הנתבעים, במעצרה הראשון - התובעת נכנסה לבית המעצר ביום 16.4.2016
 6 ולמחרת (17.4.2016) בשעה 07:00 בבוקר יצאה לדיון בהארכת מעצרה בבית המשפט
 7 השלום בבאר שבע, וחזרה משם בשעה 19:30. למחרת, ביום 18.4.2016, שוב יצאה
 8 התובעת בשעה 06:00 בבוקר לדיון נוסף בהליך הפלילי ושחררה ממתחם בית המשפט
 9 ולא שבה לבית המעצר.
 10 בכל הנוגע למעצר השני, טוענים הנתבעים כי ביום 1.6.2016 התובעת נעצרה בגין הפרת
 11 תנאי מעצר הבית, והובאה לבית המעצר בשעה 15:21. לאחר קבלתה של התובעת ולאחר
 12 שרואיינה על ידי עובדת סוציאלית, הושמה התובעת בתא פיקוח וכן הוגדרה ברמת
 13 השגחה ב', וזאת לאור התרשמותה של העובדת הסוציאלית בדבר מצוקה נפשית, על אף
 14 שהתובעת שללה כוונות אובדניות.
 15 לפיכך, טוענים הנתבעים כי במהלך כל המעצר הראשון, התובעת שהתה בעיקר בשעות
 16 הערב בתא ההשגחה, ובחלק גדול מהזמן הייתה בדיונים בבית המשפט.
 17 הנתבעים מציינים כי תא הפיקוח (ההפרדה) נועד לשמור על בטחונו של אסיר שיש חשש
 18 כי יפגע בעצמו. בתא הפיקוח יש מצלמה, דלת הכניסה שקופה בחלקה, ודלת המקלחת
 19 מאפשרת צפייה ברגליים ובראש האסיר הנמצא בפנים, ככל הניתן, כדי למנוע פגיעה
 20 עצמית.
 21 הנתבעים מוסיפים כי למחרת, ביום 2.6.2016, יצאה התובעת בשעה 06:00 לבית המשפט
 22 השלום בבאר שבע לדיון בהארכת המעצר, ובו באותו היום שוחררה ממתחם בית המשפט
 23 ולא שבה לבית המעצר.
 24 לפיכך, טוענים הנתבעים כי במעצרה השני שהתה התובעת בבית המעצר כ- 14 שעות,
 25 כולל שעות שנת הלילה.
 26 עוד טוענים הנתבעים, כי לולא הרושם של מסוכנות לפגיעה עצמית – הייתה התובעת לנה
 27 בתא נפרד וזאת בשל מורכבות הסיטואציה וחובת שבי"ס לשמור על כבודם, בריאותם
 28 ושלומם של אסירים / עצורים. לצד הלינה בנפרד, ובהתאם לנסיבות העניין, שבי"ס פועל
 29 ככל הניתן לשילוב אסירים טרנסג'נדרים בפעילויות המתקיימות בבית המעצר, לרבות
 30 לימודים, תעסוקה וכל פעילות אחרת.
 31
 32 ב. באשר לטענות בנוגע לאי אספקת מזון טבעוני
 33 הנתבעים טוענים כי מבדיקה שנערכה על ידם – עולה כי לא קיים תיעוד לכך שהתובעת
 34 ביקשה מזון טבעוני, וכן לא הועלתה טענה בדבר בקשה או אי קבלת מזון טבעוני לאורך

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367-17 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

1 כל ימי המעצר. כך שלטענתם מדובר בטענה שנטענת בעלמא ובדיעבד, ללא כל
2 אסמכתאות.

3
4 ג. באשר לטענות בדבר מניעת טיפול תרופתי

5 הנתבעים טוענים כי גם בעניין זה מדובר בטענה בעלמא, שאינה מבוססת עובדתית.
6 לטענתם, התובעת נבדקה בדיקות מקדמיות על ידי רופא בית המעצר, עם כניסתה
7 למעצר, בשני המעצרים הנידונים, וכן נבדקה על ידי חובש ועובדת סוציאלית אשר
8 התרשמה ממצבה הנפשי של התובעת.

9 עוד טוענים הנתבעים כי בעקבות המלצת הרופא שבדק את התובעת במרכז לבריאות
10 הנפש – נערכה התייעצות רפואית והוחלט על מתן טיפול תרופתי מתאים. הנתבעים
11 מציינים כי התובעת חתמה על טופס ויתור על סודיות רפואית לצורך קבלת פרטים
12 מקופת החולים בעניין הטיפול ההורמונאלי הנטען, אך מכיוון שהמעצר היה קצר התייתר
13 הצורך בכך.

14 הנתבעים מוסיפים כי ככל שסברה התובעת כי הטיפול הרפואי והאבחנות שנעשו במועד
15 בדיקתה לא היו מספקים, יכולה להמציא תיעוד רפואי מתאים, כמו גם לבקש לזמן
16 מומחה מטעמה בהתאם לפקני"צ 04.46.000 הנוגעת ל- "ביקורי רופאים פרטיים אצל
17 אסירים המקבלים טיפול רפואי", וכן יכלה להגיש עתירת אסיר בנושא, בהתאם לסעי'
18 62א' לפקודת בתי הסוהר.

19
20 ד. באשר לטענות בדבר מניעת אפשרות להתקלח

21 הנתבעים טוענים כי גם כאן מדובר בטענות נטענות ללא כל בסיס עובדתי, שכן מהתובעת
22 לא נמנעה האפשרות להתקלח, וכי שירות בתי הסוהר מעודד ביצוע מקלחת ורחיצה.
23

24 ה. באשר לטענה בדבר הטרדות מיניות ופגיעה בפרטיות

25 לטענת הנתבעים מדובר בטענות שהועלו בעלמא, ללא כל התייחסות לאירועים ספציפיים
26 או לגורמים ספציפיים אשר נטען שביצעו את המעשים הנטענים. הנתבעים מציינים כי
27 שירות בתי הסוהר מנחה את הסוהרים להתייחס בכבוד לכל אסיר ואסירה באשר הם,
28 וכך גם נהגו במקרה זה.

29 עוד מוסיפים הנתבעים כי אין כל אישוש לטענות בדבר הטרדה מינית לרבות אי הגשת
30 תלונות על ידי התובעת בעניין זה ליאח"ס או למח"ש.
31

32 13. התובעת הגישה כתב תשובה, בו התייחסה לטענות הנתבעים כפי שהועלו בכתב ההגנה.
33 לטענתה, העיון בכתב ההגנה מגלה כי למעט שינוי סמנטי – העובדות אינן מוכחשות, שכן
34 הנתבעים מודים כי התובעת הוחזקה במעצרה הראשון ב"חללית" ובמעצרה השני בתא
35 הפרדה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1
- 2 14. לפיכך, טוענת התובעת כי טענה מסוג זו היא טענת הודאה והדחה לכל דבר ועניין, ומשנטענה
- 3 מועבר הנטל בעניינה לכתפי הטוענים אותה. עוד בעניין זה טוענת התובעת כי פקני"צ 04.54.01
- 4 – מניעת אובדנות – טיפול והשגחה, קובעים כי תא השגחה משמש בעיקר כתחליף לאמצעי
- 5 ריסון הננקטים לשמירה, וכן, שבמידת האפשר לא ישהה אסיר רמת מסוכנות בי לבד בתא.
- 6 כמו כן נקבע כי מפקד המתקן עצמו, יחד עם גורמים נוספים במתקן, הם האמונים על החלטה
- 7 לשבץ את האסיר או העציר בתא השגחה, וכי על פעולה או החלטה יש חובת תיעוד ורישום.
- 8
- 9 15. התובעת מציינת כי בעניינינו הוחזקה בבידוד לבד, זמן ההחזקה בבידוד לא היה קצוב וכן לא
- 10 היה מוגבל. עוד מוסיפה התובעת כי הנתבעים לא מראים רישום כלשהו הקשור לקבלת
- 11 ההחלטות שהובילה להחזקתה בבידוד, ויתרה מכך טוענים כי "תיקה המנהלי של התובעת
- 12 טרם אותר" (סעי' 48 לכתב ההגנה). כך שלטענת התובעת קבלת ההחלטות ביחס להחזקתה
- 13 התקבלו שלא כדין ולא לפני הנחלים.
- 14
- 15 16. בכל הנוגע למעצר הראשון - טוענת התובעת כי לא נערכו לה פעולות חקירה נוספת לאחר
- 16 שהגיע לבית המעצר ואף גורם לא שאל לרצונה ולהעדפתה ביחס לנסיעות הארוכות וכן לא
- 17 הוצגה כל בחינה של חלופות מוגעניות פחות מהחזקה בתא ההשגחה.
- 18
- 19 17. עוד טוענת התובעת כי החזקתה בבידוד בתא ההשגחה "בעיקר בשעות הערב", אינה רלוונטית
- 20 ואינה מקילה על החומרה שבהחזקת אדם במעצר בבידוד בתא השגחה ללא כל צורך בכך.
- 21
- 22 18. בכל הנוגע למעצר השני - טוענת התובעת כי החזקתה בבידוד בתא הפיקוח (הפרדה), גם אם
- 23 ל- 14 שעות, לא מקילה על חומרת הדבר, שכן גם אם הייתה נשארת במעצר – הייתה עדין
- 24 מוחזקת בהפרדה, וזאת מכיוון שהנתבעים נוהגים כך בכל אישה טרנסג'נדרית המובאת
- 25 למעצר, ואין קשר לרמת השנחתה.
- 26
- 27 19. בכל הנוגע לאי אספקת מזון מותאם - טוענת התובעת כי חלה על הנתבעים חובת רישום של
- 28 כל צעד ושעל של העציר המוחזק במתקניה, ומשכך חטאו כאשר לא ציינו במסגרת חובות
- 29 רישום כי היא טבעונית וכי ביקשה שיסופק לה מזון טבעוני.
- 30

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

20. בכל הנוגע למניעת טיפול תרופתי - טוענת התובעת כי היא סובלת מכאבים וצריכה משככים על בסיס יום יומי, וכך גם לגבי הטיפול ההורמונלי אותו נוטלת, כך שאין קשר בין התקצרות המעצר ובין הסבל הנגרם לה בכך שמנעו ממנה את הטיפול התרופתי. בכל הנוגע לעתירת אסיר – טוענת התובעת כי הנתבעים מודעים הטיב כי אפשרות זו בהתייחס לפרקי הזמן המדוברים בהם שהתה התובעת במעצר היא "מנוחכת".
21. בכל הנוגע לאפשרות להתקלח בתקופת המעצר – טוענת התובעת כי ראייה לכך שנמנעה ממנה האפשרות להתקלח לאורך תקופת המעצר, ניתן למצוא במסגרת הפרוטוקולים של דיוני הארכת המעצר ביום 17.4.2016, בו ציינה התובעת מול בית המשפט הדין בהארכת מעצרה, כי היא לא התקלחה במשך שלושה ימים. כן ציינה התובעת כי לא היו לה בגדים (ראו נספח 1 לכתב התשובה).
22. בכל הנוגע להטרדה מינית ופגיעה בפרטיותה – טוענת התובעת כי פנתה לבית המשפט הדין בהארכת מעצרה וטענה בפניו כי עובדי הנתבעים מטרידים אותה מינית ופוגעים בפרטיותה. התובעת מוסיפה כי בהקשר זה, שלחה לנתבעים דרישת גילוי מסמכים, לרבות המסמכים הקשורים לחיפושים שנעשו על גופה.
23. כתב התשובה הוגש טרם מתן פסק הדין בעתירה שהגישה התובעת, ולכן התייחסה בו לבקשת טענות הסף שהעלו הנתבעים – וציינה כי הנתבעים לא הגישו בקשה לסילוק התביעה בצירוף תצהיר כנדרש בדין, ודי באמור כדי להביא לדחיית טענות אלו. עוד הוסיפה התובעת כי גם אם ימצא בית המשפט העליון (שכאמור כבר נתן פסק דין) כי מדיניות הנתבעים הינה חוקית, אין בכל כדי להשפיע על יתר ראשי התביעה דנן. עוד טוענת התובעת כי בית המשפט העליון לא עורך הליך של בירור עובדתי ואף לא נתן סעדים כספיים ביחס לעוולות שבוצעו בעבר. משכך – טוענת התובעת כי אין בהליך שם להשפיע בדרך כלשהי על תוצאת ההליך דנן או על הממצאים שיקבעו.

דיון והכרעה

24. בתובענה התקיים דיון הוכחות בו נשמעו כל העדים. מטעם התובעת העידה היא עצמה, ומטעם הנתבעים - הגב' מרב ארזואן – עובדת סוציאלית קצינת טיפול ושיקום מחוזית; הגב' אושרית דדון – קצינת אסירים; הגב' אביבה הררי – ראש ענף קליטה ושיבוץ ומר שמעון קסלסי – מנהל המרפאה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

1 25. להלן ידונו טענות התובעת בכתב התביעה,

2

3

טענות בנוגע למעצר בניגוד לנהלים

4 26. אין מחלוקת כי במעצרה הראשון, התובעת נקלטה בבית המעצר ביום שבת ה- 16.4.2016
5 והושמה בתא המכונה "חללית". בנוסף, אין מחלוקת כי הוחזקה בתא השגחה זה עד ליום
6 שלישי באותו השבוע.

7

8 27. מדובר כאמור בתא, שאין בו חלון והקירות אטומים באופן שאינו מאפשר תקשורת עם מי
9 שמצויים מחוץ לתא (ראו לעניין זה עדותה של עו"ס ארוואן שהסבירה כי למעט חלון בדלת
10 התא "כל השאר זה אטום" (ראו עמ' 28 ש' 5 למרוטוקול).

11

12 28. בסעי' 15 לתצהירת, מתארת התובעת את התחושות שחוותה בזמן השהייה בחללית, כלהלן:
13 "השהייה בחללית הייתה קשה עבורי בצורה קיצונית, עד כדי שהרגשתי שאני
14 מאבדת את שפיותי. הייתי מנותקת לחלוטין מהעולם משך שעות ארוכות,
15 ללא תקשורת עם סוהרים או אסירים אחרים. לא יכולתי לדעת מה השעה,
16 אם יום או לילה. לא הייתה לי האפשרות לצאת ולא למספר דקות להתאוורר,
17 להכין קפה או לעשן, וממילא גם לא לצאת לחצר בית המעצר. בעטתי בדלת,
18 צעקתי התחננתי בפני הסוהרים שיוציאו אותי להתאוורר, אך אלה לא ענו
19 לי".

20

21 29. התובעת אף צירפה תיעוד וידאו מראיון שנערך איתה ביום 11.8.2016 (נספח 11 לתצהיר
22 התובעת) ממנו ניתן להתרשם על ההשפעות הקשות של המעצרים עליה בזמן אמת. הנתבעים
23 בחרו, מטעמים שלהם, שלא לחקור את התובעת על תיעוד זה.

24

25 30. בהתאם לפקודת נציבות 05.54.01 "מניעת אובדנות – טיפול והשגחה" (להלן: "פקודת
26 ההשגחה") לא ניתן להכניס לתא ציוד כלשהו, למעט מזרון ושמיכה ואין בתא מיטה, כך
27 שהתובעת נדרשה לישון על הרצפה (ראו נספח 3 לתצהיר התובעת).

28

29 31. בעניינו, הנתבעים לא כופרים בטענה לפיה התובעת הוחזקה בתא ההשגחה, אך לטענתם
30 התובעת הושמה בו תוך קבלת אישורים כדין.

31

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 32. ודוק: אישורים אלו לא הוצגו לפניי, הגם שהם בשליטה הבלעדית של הנתבעים. אי הגשת
2 מסמכים אלו מביאה למסקנה כי לו היו מוגשים היו עומדים למשיבים לרועץ (ראו לעניין זה
3 ע"א 55/89 קופל (נהיגה עצמית) בע"מ נ' טלקאר חברה בע"מ, פ"ד מד(4) 595 (1990)).
- 4
- 5 33. מכל מקום, אף הראיות שהוגשו והעדים שהעידו מטעם הנתבעים – תומכים במסקנה כי לא
6 ניתנו אישורים כדין להחזקת התובעת בתא השגחה, ואבאר.
- 7
- 8 34. מעיון בנוהל הנוגע לקליטת עצירים וחשש מאובדנות הקבוע בפקודת ההשגחה, מעלה כי עם
9 הקליטה בבית המעצר יש לבצע ראיון על ידי עובדת סוציאלית; לאחר איסוף המידע הרלבנטי
10 תסוכם ע"י העו"ס ההתרשמות הכללית ממצב העצור ומהפוטנציאל האובדני שלו; העו"ס
11 יקבע אם העצור הינו עצור השגחה; במידה והעו"ס התרשם כי יש מקום להגדיר את העצור
12 ברמת השגחה – יעדכן את מנהל האגף ור"ת טו"ש, יקלוט במערכת הממוחשבת נתון זה,
13 ויוציא הנחיות השגחה בכתב לצוות האגף באמצעות הסוהר המלווה את העצור לאגף בו ישהה
14 (ראו סעי' 4 לפקודה, נספח 3 לתצהיר התובעת).
- 15
- 16 35. עוד נקבע כי כאשר הקליטה מבוצעת במועד שאין עו"ס בבית המעצר, על העו"ס להשלים את
17 האבחון ביום העוקב. ראו לעניין זה אישורה של העדה מטעם הנתבעים - הגב' ארזואן –
18 עובדת סוציאלית במקצועה אישרה כי אכן זהו נוהל העבודה, ולדבריה:
19 "זה היה ביום שבת אבל ביום ראשון כשאנחנו מגיעים לבית המעצר, עובדת
20 סוציאלית בדרך כלל נפגשת איתנו או איתה, ואז אנחנו בעצם כותבים את כל
21 מה שהיה ואנחנו מתעדים" (ראו עמ' 21 ש' 5-7 לפרוטוקול).
- 22
- 23 36. בנוסף, סעי' 9 לפקודה עוסק בתא השגחה, הוא תא "החללית" וקובע כלהלן:
24 "שיבוץ בתא השגחה יעשה בהחלטה משותפת של מפקד בית הסוהר ור"ת
25 טו"ש לאחר קבלת חוות דעת של רופא בית הסוהר. בהגיע פסיכיאטר ליחידה
26 יופנה האסיר לבדיקתו על ידי העו"ס / אחראי מרפאה. לתא לא יוכנס כל
27 ציוד למעט מזרון ושמיכה. שהיית האסיר בתא השגחה תהא קצרה ככל
28 שניתן".
- 29
- 30 37. בענייני, גב' ארזואן העידה כי היא כלל לא פגשה את התובעת לפני שהמליצה על השמתה בתא
31 חללית. על פי עדותה, הקליטה של התובעת נעשתה על ידי חובש ששוחח עימה, והיא עצמה
32 לא עמדה בקשר עם התובעת ולא התרשמה ממנה במישורין (ראו עמ' 19 ש' 8-20 לפרוטוקול).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367-17 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 38. עוד העידה העדה, כי ביום ראשון רואיינה התובעת על ידי עו"ס בשם הילה על מנת לקבוע את
2 מידת המסוכנות הנשקפת ממנה והצורך להמשיך להחזיקה בתא השגחה, שכאמור על פי
3 הפקודה שהיית העצורים בו תהא קצרה ככל שניתן. ודוק: הילה כלל לא הובאה למתן עדות,
4 הגם שהיא עדת המפתח לאימות גרסת הנתבעים לפיה בוצעה בדיקה על ידי עובד סוציאלי
5 אשר הכשיר את החזקתה של התובעת בתא החללית, מה גם לא הוצג כל סיכום ראיון של
6 התובעת עם אותה הילה (ראו לעניין זה עמ' 21 ש' 22-32 ועמ' 26-27 לפרוטוקול שם עומתה
7 הגב' ארזואן עם הדברים).
- 8
- 9 39. זאת ועוד, גב' ארזואן נשאלה האם בהתאם לנוהל, הוצאו גם הנחיות עובדת סוציאלית בקשר
10 לטיב ההשגחה והפעולות שיש לבצע, והעידה כי הוצאו הנחיות כאלה (עמ' 28 ש' 15-23
11 לפרוטוקול), אולם גם הנחיות מסוג זה לא גולו על ידי הנתבעים במסגרת גילוי המסמכים.
- 12
- 13 40. אם לא די בכך, גב' ארזואן העידה כי ההחלטה על השמה בהשגחה היא החלטה כתובה,
14 החתומה בחתימת המפקד, וכי ככל שההחלטה התקבלה טלפונית במהלך הסוף השבוע,
15 המפקד חותם ביום ראשון, ולדבריה- "נעשה גם טופס שיבוץ שעל טופס השיבוץ מוחתם גם
16 המפקד" (עמ' 21 ש' 5-7 לפרוטוקול). אולם טופס שיבוץ זה, עם חתימת המפקד, גם הוא לא
17 הוצג על ידי הנתבעים ולא גולה במסגרת גילוי המסמכים – כך שאי גילוי מצביע על כך שסביר
18 להניח כי אינו קיים.
- 19
- 20 41. אציין, כי לא רק שההחלטה בכתב של המפקד לא הוצגה, גם אותו מפקד שנטען לגביו כי חתם
21 על טופס השיבוץ - לא הובא לעדות. מכאן, שיש לקבוע כי לא התקבלה החלטת מפקד כדין
22 על שיבוץ התובעת בתא בהשגחה (חללית).
- 23
- 24 42. בהערת אגב אוסיף כי מעיון במסמכי הנתבעים, עולה כי התיעוד היחיד שגולה הוא "פירוט
25 אירוע איוש חללית" (מוצג 1 בתיק המוצגים של הנתבעים). במסמך זה מצוין כי החשמה בתא
26 החללית נעשתה "בהנחיית סגנית".
- 27
- 28 43. עוד אעיר, כי נהלי שב"ס אינם מאפשרים השמה בהפרדה או בתא השגחה על בסיס "הסכמה"
29 של האסיר, ללא אישור כדין. כך, שגם אם הייתה מותרת הסכמה כאמור, היא הייתה יכולה
30 להינתן רק לאחר שניתנו לתובעת מלוא הפרטים אודות תא ההשגחה, וכן בדבר אפשרותה
31 לסרב (ראו רע"פ 10141/09 בן חיים נ' מדינת ישראל, פ"ד סה(3) 305 (6.3.2012)).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367-17 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1
2 בענייני, התובעת העידה כי לא הוסבר לה דבר בקשר לתנאי החשמה בתא החללית וכל
3 שהוסבר לה הוא שהיא תהיה בתא ללא שותפים (עמ' 17 ש' 24-30 לפרוטוקול). זאת ועוד –
4 הנתבעים כלל לא טוענים כי התובעת ידעה אודות טיבו של תא החללית, ונתנה הסכמה מדעת
5 לאחר שהובהרה לה זכותה לסרב. גם העדה מטעם הנתבעים – הגב' ארזואן העידה כי הסכמת
6 האסיר אינה רלוונטית להשמה בתא השגחה, כי לא הובאו לידיעת התובעת הפרטים אודות
7 תא ההשגחה, וכי שב"ס כלל לא ביקש לקבל הסכמה שכזו מהתובעת (עמ' 25 ש' 23-27, ועמ'
8 26 ש' 1-7 לפרוטוקול).
- 9
10 44. לאור האמור עולה – כי הנתבעים לא הציגו כל ראיה המלמדת כי בוצעה הערכת לתובעת על
11 ידי עו"ס, לא במהלך יום קליטה (יום שבת) ולא בימים העוקבים. בנקודה זו אציין, כי
12 הנתבעים מפנים בסיכומיהם לטופס שמילא חובש בית הכלא, בעת הקליטה ביום שבת (סעי'
13 46 לסיכומי הנתבעים). ודוק: טופס זה צורף רק ביחס למעצרה השני, כמוצג 4 למוצגי
14 הנתבעים, מכאן שלא הוכחה כי נערך לתובעת ראיון סוציאלי במעצרה הראשון המחויב
15 בהתאם לפקודות.
- 16
17 45. כל האמור לעיל (העדר החלטת מפקד בית הכלא להשמה בחללית והעדר ראיון על ידי עובד
18 סוציאלי) מלמד על אי חוקיות החזקתה של התובעת בתא החללית וכי התקיים בעניינה הליך
19 לא תקין.
- 20
21 46. בנוסף, התרשמתי כי הנתבעים לא היו ערוכים כלל לקבלתה של התובעת למעצר, ראו לעניין
22 זה דברי ב"כ המדינה בדיון שהתנהל ביום 2.6.2016 במסגרת דיוני המעצר של התובעת שם
23 ציינה כי:
- 24 "משיחה עם יועמ"ש שב"ס שקיימתי הבוקר, אלו לא ערוכים לקלוט עצורים
25 טרנסגנדרים ומשמעות הדבר היא בעצם שהות בבידוד במשך כל היום, גם
26 בשעת הארוחות. זאת התמונה. לכן לא היינו רוצים לראות אותה חוזרת לשם
27 בתנאים שכאלה". (ראו נספח 10 לתצהיר התובעת, עמ' 8 ש' 1-3 לפרוטוקול
28 מיום 2.6.2016).
- 29 אני סבורה כי דברים אלו מחזקים את המסקנה כי תנאי מעצרה של התובעת נבעו מהיותה
30 טרנסגנדרית.
- 31
32 47. זאת ועוד, כפי שהציגו הנתבעים בעצמם – בבית המעצר יש תאים ייעודיים לנשים (סעי' 7
33 לכתב ההגנה). תאים אלו הם תאים "רגילים", שיש בהם את מלוא הציוד הדרוש לשהיה של
34 שעות ארוכות בתא נעול, שיש להם חלון, ושיש אפשרות לשהיה בהם להיות בתקשורת עם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 הסובבים את התא ועם עצורים אחרים. על אף שגם באפשרות זו העצורה נמצאת לבדה, הרי
 2 שהתנאים בתאי הפרדה (בו הוחזקה במהלך מעצרה השני) גרועים בצורה משמעותית
 3 המתנאים בתא רגיל – והתנאים בתא ההשגחה / חללית (בו הוחזקה במהלך מעצרה הראשון)
 4 גרועים אף יותר.
 5
 6 48. כאמור, לאחר מעצריה, התובעת עתרה לבית המשפט העליון כנגד מדיניות השב"ס לפיה בכל
 7 מקרה בו מתקבל אסיר אשר זהותו אינה חד משמעית נדרשת החזקה בתנאי הפרדה וזאת
 8 במחשש לפגיעה באסיר או באסירים שבסביבתו (נספח 5 לתצהיר התובעת). התובעת הפנתה
 9 בעתירה לע"פ 5833/12 פלוני[ת] נ' מדינת ישראל, פורסם בנבו, 12.9.2013 (להלן: "עניין
 10 פלוני[ת]") – שם פירט בית המשפט העליון את המדיניות של שב"ס כפי שהייתה בטרם הגשת
 11 העתירה.
 12
 13 49. מעיון בפסק דינו של בית המשפט העליון בעתירה (נספח 6 לתצהיר התובעת) – עולה כי בית
 14 המשפט דחה במפורש את הטענה כאילו הנוהל של ינואר 2018 הוא רק עיגון כתוב של
 15 המדיניות שנהגה קודם לכן. כלומר – המדיניות הכללית בתקופת המעצרים של התובעת
 16 הייתה שכל עציר ועצירה טרנסג'נדרים יוחזקו בתנאי הפרדה, ללא תלות במאפיינים
 17 הפרטניים של כל אחד ואחת.
 18
 19 50. לפיכך, טענת הנתבעים כי הנהלים שפורסמו בשנים 2017 ו-2018 הם רק העלאה על הכתב
 20 של מדיניות שהייתה קיימת קודם להם – לא זאת בלבד שמוגדת לנוהל שנחשף בעניין
 21 פלוני[ת], אלא גם נדחתה במפורש על ידי בית המשפט העליון בבג"ץ שהוגשה על ידי התובעת.
 22
 23 51. מכאן, שבמועד מעצרה של התובעת נהגה מדיניות מפלה וגורפת, כלפי כלל העצירות
 24 טרנסג'נדריות, חייבה את החזקתן בהפרדה, ובעניינו אף הנתבעים לא הקפידו על קיום הליך
 25 תקין של קבלת החלטה שקולה בעניינה הפרטני של התובעת.
 26
 27 52. בנקודה זו אציין כי הנתבעים התייחסו בסיכומים לנהלים שפורסמו לאחר מעצרה של
 28 התובעת, ובעקבות עתירה של התובעת לבג"ץ. אולם - כפי שציינתי, מדובר בנהלים שאינם
 29 רלוונטיים למעצרה של התובעת, שכן המדיניות שהייתה בתקופה בזמן מעצרה פורסמה על
 30 ידי בית המשפט בפסק דינו בעניין פלוני[ת] המצוינת לעיל.
 31

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 53. מכל האמור עולה, כי הנתבעים בענייננו התרשלו בכל הנוגע לתנאי מעצרה של התובעת, כפי
2 שיפורט להלן.
- 3
- 4 54. כידוע, יסודות עילת הרשלנות הם:
- 5 א. חובת זהירות מושגית וקונקרטיית;
- 6 ב. התרשלות;
- 7 ג. נזק;
- 8 ד. קשר סיבתי בין ההתרשלות הנטענת לנזק הנטען.
- 9
- 10 55. בענייננו, אין ספק כי לשב"ס חובת זהירות מושגית וקונקרטיית לעצירים המוחזקים
11 במשמרתו. בהלכת רפאלוב – ע"א 8650/08 רפאלוב נ' מדינת ישראל שירות בתי הסוהר,
12 מורסם נבנו 17.7.2013 (להלן: "הלכת רפאלוב"), נקבע כלהלן:
- 13 "על שלטונות בתי הסוהר מוטלת חובה לנקוט באמצעים סבירים על מנת
14 להבטיח שאסירים הנתונים למשמורתם לא ייחשפו, שלא לצורך ובמקום
15 שניתן למנוע זאת, ל"חוויות" ולסכנות אשר עלולות לגרום לפגיעה נפשית או
16 להחמרת מחלת נפש קיימת".
- 17 משמע, הלכת רפאלוב קבעה כי חובת הזהירות חלה גם על גרימת נזקים שאינם פיזיים.
- 18
- 19 56. בכל הנוגע לרכיב הרשלנות, הרי שבמקרה שלפנינו התברר כי שב"ס לא פעלו בהתאם
20 להוראות פקודת ההשגחה, כך שהחלטה לשים את התובעת בתא החללית בתנאיו הקשים
21 נעשתה כולה על בסיס טופס האבחון מחדר המיון, אך לא מצוין בו כי התובעת נדרשת לשהות
22 בתא השגחה.
- 23 בהערת אגב אציין כי התובעת טענה בסיכומיה כי הנתבעים התרשלו בכך שלא אפשרו לה
24 יציאה אל החצר, וזאת בניגוד לפקודה לפיה יציאה זו צריכה להימשך לפחות שעה. טענה זו
25 לא עלתה בכתב התביעה מטעמה, ולכן מדובר בהרחבת חזית פסולה ודין הטענות הנוגעות
26 ליציאה לחצר – להידחות.
- 27
- 28 57. מכאן, שהנתבעים הפרו את הוראות הפקודה בהחלטה על השמת התובעת בתא החללית,
29 והפרות הוראות אלו הן כשלעצמן מהוות התרשלות (ראו לעניין זה פסקה 26 להלכת רפאלוב).
- 30
- 31 58. בכל הנוגע לרכיב הנזק, אין כל ספק כי רכיב זה מתקיים, שכן כל אדם השוהה שלא לצורך
32 בתא ההשגחה משך שעות רבות חווה תנאי מחייה קיצוניים שלא לצורך, המתבטאים בין
33 היתר בעובדה שבחדר אין כל חלון, אין אפשרות לראות או לשוחח עם אדם אחר ואין בו כל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 חפץ למעט מזרן ושמיכה- דבר הגורם ללא ספק למצוקה נפשית, כאב וסבל כתוצאה משהות
2 ממושכת בו (ראו לעניין זה סעי' 15 לתצהיר התובעת המצוטט לעיל).
- 3 כמו כן, מניעת מקלחת (כפי שיפורט בהמשך) הוא נזק נוסף ועצמאי, אלא שהוא מתעצם עם
4 תנאי החזקה הקשים מלכתחילה בהם הוחזקה התובעת.
- 5
- 6 59. למעשה, פקודת ההשגחה עצמה כבר זיהתה את הנזקים העולים משהייה בתא ההשגחה, שכן
7 נקבע בה במפורש כי "שהיית האסיר בתא ההשגחה תהא קצרה ככל שניתן" (סעי' 39. לפקודה).
- 8
- 9 60. הקשר הסיבתי שבין ההתרשלות לבין הנזק בעניינו הוא העובדה שאלמלא ההתרשלות של
10 הנתבעים – לא הייתה מוחזקת התובעת בתא חללית ולפיכך לא היו נגרמים לה הנזקים
11 המתוארים לעיל ושיתוארו בהמשך. אני סבורה, כי אילו שבי"ס היה נערך באופן תקין לקליטת
12 עצירות טרנסג'נדריות – לא היה נגרם הנזק שנגרם.
- 13
- 14 61. בנוסף, לאור הודעת ב"כ המדינה בזמן אמת, לפיה באותם הזמנים שבי"ס לא היה ערוך לקלוט
15 עצירות טרנסג'נדריות ולכן הן הושמו בתאי ההשגחה, מצביעה על תמונה לפיה מדיניות
16 הנתבעים הייתה מפלה וההחלטות שניתנו לגבי עצירות אלו נעשה באופן לא שוויוני.
- 17
- 18 62. סעי' 3 לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות
19 ציבוריים, תשס"א-2000 (להלן: "חוק איסור הפליה") קובע כלהלן:
- 20 "מי שעיסוקו בהספקת מוצר או שירות ציבורי או בהפעלת מקום ציבורי, לא
21 יפלה בהספקת המוצר או השירות הציבורי, במתן הכניסה למקום הציבורי
22 או במתן שירות במקום הציבורי, מחמת נזע, דת או קבוצה דתית, לאום, ארץ
23 מוצא, מין, נטיה מינית, השקפה, השתייכות מפלגתית, גיל, מעמד אישי,
24 הורות או לבישת מדי כוחות הביטחון וההצלה או ענידת סמליהם."
- 25
- 26 63. בעניינו, בית מעצר הוא "מקום ציבורי". לפיכך, העובדה שבשל זהות המגדר של התובעת היא
27 הושמה בתא ההשגחה, בהתאם למדיניות שבי"ס הכללית שהייתה באותה העת – מחזקת את
28 המסקנה כי שבי"ס לא קיים הליך תקין של אבחון וקבלת החלטה פיקודית מבוססת על נתונים
29 הפרטניים של התובעת.
- 30
- 31 64. אני סבורה, כי המדינה צריכה לפעול באופן שוויוני כלפי כל אחד מעצוריה ולכן עליה לחקצות
32 משאבים ייעודים על מנת להבטיח כי הביטחון הפיזי והחברתי של העצורים והעצורות
33 הטרנסג'נדרים והטרנסג'נדריות יהיה דומה לאלו של הציבור הכללי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1
2 ואכן, המדיניות המפלה של שבי"ס לפיה ברירת המחל היא להחזיק את כל האסירים
3 והעצורים העצורים הטורנסגנדרים והטורנסגנדריות בהפרדה בוטלה בעקבות העתירה
4 שהגישה התובעת בנושא.
5
6 65. אציין, כי מעיון בפסק הדין של העתירה עולה כי התובעת מחקה את עתירתה מאחר
7 שהסעדים שהתבקשו במסגרתה התקבלו ברובם, אך אין במחיקת עתירה זו (אשר כאמור
8 השיגה את מטרתה בסופו של דבר וביטלה מדיניות מפלה) משום חסם מפני הגשת תביעה
9 אזרחית בגין התקופה שבה האפליה התקיימה, ויש לדחות את טענות הנתבעים בעניין זה.
10
11 66. בטרם אעבור לדון ביתר הטענות, אציין כי התובעת זנחה בסיכומיה טענות בנוגע להחזקתה
12 בתא הפרדה במהלך מעצרה השני.

13

14

טענות לאי אספקת מזון מתאם

- 15 67. הנתבעים לא חילקים על העובדה כי התובעת טבעונית, אולם טוענים כי אין תיעוד לכך כי
16 התובעת ביקשה מזון טבעוני.
17
18 68. בחקירתה עומתה התובעת עם העובדה שאין לה ראיות להוכיח כי לא קיבלה אוכל שמתאים
19 לצרכיה. התובעת אישרה כי אין בידה ראיות, אך הוסיפה לעניין המזון שקיבלה כלהלן:
20 " ... כן נתנו לי תפוח אדמה שלם שאין לי איך לבשל אותו, נתנו לי גזר ותפוח,
21 ואיזה סוהר לאחר שהתחננתי אליו שאני כבר גוועת מרעב, מה שנתנו לי זה
22 שמנת, אשל, פסטרמה, גבינה צהובה ואוכל שאני בעצם לא יכולה לאכול"
23 (ראו עמ' 11 ש' 1-8 לפרוטוקול).
24 בהמשך הוסיפה כי:
25 "אמרתי לסוהרים שוב ושוב שאני לא אוכלת אוכל שאינו טבעוני, ואף אחד
26 לא עשה על זה שום דבר. בסוף היה איזה סוהר בשם בועז שריחם עלי, ובאמת
27 נתן לי לאכול תפוח וגזר. כאילו בכל פעם הוא הלך, הגיש ביקש במיוחד
28 מהמטבח. הוא אמר לי שאני צריכה להירשם כטבעונית ואמרתי לו שאמרתי
29 לסוהרים שוב ושוב... וגם כשהגעתי לרופא במקום אמרתי שאני טבעונית."
30
31 69. הנתבעים כאמור טענו כי אין תיעוד לבקשה מטעם התובעת בעניין, אולם מעדותה של
32 התובעת עולה כי היא ציינה לא אחת בפני הסוהרים כי היא טבעונית. התרשמותי מעדותה
33 של התובעת היא כי מדובר בעדות אותנטית ומהימנה, מה גם הנתבעים בחרו שלא להעיד ולו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 אדם אחד שפגש את התובעת במהלך מעצרה, ובפרט – את הסוהרים שפיקחו עליה ולכן לא
2 ניתן לאמת את גרסתה של התובעת.
3
4 70. אוסיף כי הנתבעים טענו בסיכומיהם כי עולה מחקירתה של התובעת כי "במעצר הקצר" שלה
5 כן קיבלה מזון בהתאם לדרישותיה, אותו הביאו לה במיוחד מהמבטח (ראו סעי' 70 לסיכומי
6 הנתבעים). אולם, מעצרה הראשון של התובעת נמשך למעלה מ-80 שעות, כך שאין כל ספק
7 כי נזר ותפוח בודדים אינם מזון נאות לפרק זמן של מספר ימים, כך שהנתבעים אינם יכולים
8 להתנער מאחריותם כאילו סופק לתובעת מזון הולם בזמן שהותה במעצר.
9
10 71. אני סבורה כי מאחר שהתובעת היא טבעונית שנים ארוכות עוד טרם מעצריה (ראו לעניין זה
11 סעי' 17-18 לתצהיר התובעת) הרי שאין זה סביר כי החליטה שלא לבקש מזון טבעוני. ולכן,
12 אני מאמצת את גרסת התובעת לפיה ביקשה מספר פעמים בפני הסוהרים שהשניחו עליה
13 לקבל מזון טבעוני, וכי ככל שהדבר לא רשום כ"בקשה" (לדרישתם של הנתבעים), הרי שהדבר
14 נעשה לאור התנהלות לקויה שלהם.

15
16

מניעת טיפול הורמונלי ותרופתי

- 17 72. כאמור, התובעת טוענת כי לא קיבלה טיפול רפואי הורמונלי לו היא נזקקת בשל היותה
18 טרנסג'נדרית. עוד טענה התובעת כי נמנעו ממנה תרופת לטיפול בכאבים שנקבעו לה על ידי
19 הצוות הרפואי שטיפל בה במיון קודם לכניסתה למעצר (ראו לעניין זה בכי' 20-24 לתצהיר
20 התובעת ונספח 7 לתצהיר התובעת - העתקי מרשמים עבור תרופות שנטלה בתקופת המעצר).
21
22 73. מעיון בתעודת חדר מיון זמני מהמרכז לבריאות הנפש בבאר שבע מיום 16.4.2016 - שם
23 נבדקה בטרם נכנסה למעצר מיום 16.4.2016 (מצורף כנספח א' לתצהיר התובעת) נקבע
24 כלהלן:
25 "אין עילה לאשפוז ואין מניעה שתשוחרר להמשך ההליכים נגדה ובלבד
26 שתמשיך לקבל את טפולה התרופתי הקבוע".
27
28 74. זאת ועוד, בשחרורה מהמיון נרשם לתובעת טיפול תרופתי בהתאם לצרכיה, ואף ביום
29 17.4.2017 קבע בית המשפט כי "שב"ס מתבקש לדאוג לכך כי המשיבה תקבל כל טיפול
30 הדרוש לה וכפי המפורט בתעודת חדר המיון" (ראו עמ' 3 ש' 8 לפרוטוקול מיום 17.4.2017,
31 המצורף כנספח 8 לתצהיר התובעת).
32

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 משמע – אין ספק כי תרופותיה של התובעת היו נחוצות לה כדי שקבע הן הצוות הרפואי
2 שטיפל בה והן בית המשפט.
3
- 4 75. על אף האמור, מעיון בגיליון הרפואי של שב"ס אודות התובעת מיום 17.4.2016 (נספח 9
5 לתצהיר התובעת) נרשם כלהלן:
- 6 "העצורה חזרה מבית המשפט עם צו שופט לפיו שב"ס ידאג לתת לעצורה את
7 הטיפול המופיע בטופס השחרור מהמיון, לאחר התייעצות טלפונית עם ד"ר
8 וייסמן אין לתת לעצורה את הטיפול הנ"ל ויש להתייעץ עם נרקולוג איזה
9 טיפול לתת לה כתחליף, לאחר התייעצות טלפונית עם ד"ר בוגובלבסקי
10 העצורה תקבל כדור לוריון".
- 11
- 12 76. הנתבעים אשר לא כפרו באי אספקת שני הסוגים של הטיפול התרופתי - זימנו את מר קסלסי
13 – האחראי על המרפאה, לתת עדות בכל הנוגע לעניינים אלו. מר קסלסי נשאל בחקירתו
14 הנגדית האם לגישתו ישנה חובה לפעול בהתאם להחלטות בית המשפט בכל הנוגע למתן
15 טיפול, והשיב: "אנחנו מחויבים לבדוק את העניין ביסודיות. הייתה החלטה זה לא היה צו,
16 זו החלטת שופט בנושא לקיחת מדבקות מנטיל, שזה חומר נרקוטי..." (עמ' 52 ש' 22-23
17 לפרוטוקול).
- 18
- 19 77. עם זאת – מר קסלסי אינו רופא או מומחה ולפיכך תמונה בעיני החלטת שב"ס לפעול בניגוד
20 להוראות הרופאים המומחים שהתנו את הכניסה למעצר ברציפות הטיפול התרופתי, לרבות
21 הטיפול ההורמונלי, והן את החלטת בית המשפט.
- 22
- 23 78. החלטה שיפוטית היא אינה בגדר המלצה שיש להרהר בה, אלא שיש חובה לפעול על פיה.
24 מכאן, שלא ניתן כל הסבר מדוע במשך שלושת ימי המעצר הראשון שב"ס לא העניק לתובעת
25 את הטיפול התרופתי לו היא זקוקה וכזה שהומלץ לה מהרופאים שטיפלו בה.
- 26
- 27 **מניעת אפשרות להתקלח**
- 28 79. בעניין זה הצהירה התובעת כי בפרק הזמן שבין כניסתה למעצר הראשון, בלילה שבין שישי
29 לשבת ועד לשחרורה מהמעצר ביום שלישי – לא ניתנה לה האפשרות להתקלח למעט פעם
30 אחת, לאחר שהתחננה במני הסוהרים לאפשר לה זאת (סעי' 25 לתצהיר התובעת).
31

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367-17 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 80. בהקשר זה, הנתבעים מודים כי בתא החללית אין מקלחת, אולם לטענתם התובעת לא
 2 התלוננה על האמור בזמן אמת. ודוק: טענה זו של הנתבעים שגויה, שכן מעיון בדיון מיום
 3 17.4.2016 במסגרת הארכת מעצרה, עולה כי ישנו תיעוד של התובעת מתלוננת על האמור
 4 בזמן אמת (ראו נספח 8 לתצהיר התובעת, עמ' 2 ש' 8 לפרוטוקול מיום 17.4.2016).
- 5
 6 81. קצינת האסירים – הגב' דדון, העידה כי פעמים רבות בפני בית המשפט הדן בהליכי המעצר
 7 מתעוררות תלונות של עצירים בקשר לתנאי המעצר, וכי במצב זה חובה על קצינת האסירים
 8 לערוך ביקורת ולוודא כי העניין טופל (עמ' 35 ש' 21-32 ועמ' 36 ש' 5-19 לפרוטוקול). ודוק:
 9 במקרה דנן, הקצינה כלל אינה זוכרת את התובעת (ראו עמ' 33 ש' 29-33, ועמ' 34 ש' 1-16
 10 לפרוטוקול), וממילא אינה יכולה להעיד על אירועים שאירעו במהלך מעצרה. בנוסף, מעיון
 11 בחומר שלפני לא עולה תיעוד של קשיים בתנאי המוצר שנידונו בבית המשפט, ולא התקיים
 12 כל תיעוד של בדיקות הנעשות על בסיס זה והפתרון שניתן להן.
- 13
 14 82. עוד אציין, כי על פי סעיפים ז(2) ו-ז(5) לפקודת נציבות שב"ס מס' 04.03.00 "החזקת אסירים
 15 בהפרדה" (להלן: "פקודת הפרדות") – על הנתבעים לנהל יומן הפרדות ובו "רישום תנועות
 16 אסירים" ו"כל פעילות אחרת המתבצעת באגף" (ראו נספח 2 לתצהיר התובעת). לפיכך,
 17 הוצאה של התובעת למקלחת היא פעולה שאמורה להיות מתועדת ביומן ההשגחות. (ראו
 18 לעניין זה עדותה של גב' ארזואן שהעידה כי גורמי הרווחה בשב"ס צריכים לפקח על מקלחות
 19 העצירים – עמ' 28 ש' 28-33, ועמ' 29 ש' 1-3 לפרוטוקול).
- 20
 21 83. בעניינו, הנתבעים לא הציגו כל תיעוד המלמד כי התובעת הוצאה לחתקלת, או כי הוצעה
 22 לתובעת האפשרות להתקלח והיא סירבה - מדובר כאמור בנוק ראייתי שיש לוקף לחובת
 23 הנתבעים.
- 24
 25 **הטרדה מינית ומניעה בפרטיות בהליכי הקליטה ובמהלך המעצר**
- 26 84. התובעת העידה כי במעמד של הוצאתה מהמעצר לבית המשפט וחזרתה אליו נערך חיפוש על
 27 גופה, כאשר הסוהרים שערכו את החיפוש התייחסו אליה בביטויים פוגעניים (ראו סעי' 3
 28 לתצהיר התובעת).
- 29

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367-17 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 85. בנקודה זו אציין, כי הנתבעים בחרו שלא לחקור את התובעת על עדותה בעניין זה, כך שחוקה
 2 כי הם מסכימים עם עדותה של התובעת בעניין זה (ראו לעניין זה ע"א 9010/08 מרכז רפואי
 3 רבין נ' לוביאניקר, פורסם בנבו 12.7.2011).
- 4
- 5 86. חיזוק לעדותה של התובעת בעניין זה ניתן למצוא בזמן אמת במסגרת דיון המעצר שלה מיום
 6 17.4.2016, שם העידה התובעת כי:
 7 "כאישה טרנסג'נדרית בבית הסוהר שוטרים מטרידים אותי על איבר המין
 8 שלי, שואלים אותי אם יש לי זין או כוס, אני ישנה בצינוק כי אני לא יכולה
 9 להיות עם נשים או עם גברים, אתמול בית המשפט הורה שאני אקבל טיפול
 10 לא קיבלתי את הטיפול... אני לא התקלחתי כבר שלושה ימים כי אין לי
 11 בגדים." (עמ' 2 ש' 14-18 לפרוטוקול מיום 17.4.2016).
- 12
- 13 87. מטעם הנתבעים העידה בעניין זה הגב' דדון, שעל פי עדותה אחראית על רווחת העצירות
 14 ומניעת הטרדתן המינית. העדה טענה כי כאשר מועלות תלונות כאלו בזמן אמת במסגרת
 15 דיוני מעצר נערכת בדיקה בעניין (עמ' 38 ש' 12-15 לפרוטוקול). על אף האמור – הנתבעים לא
 16 הציגו כל מסמך המלמד על בדיקה כלשהי שנעשתה למול תלונתיה של התובעת, ולא הביאו
 17 לעדות עד אשר שמצביעה על קיומה של בדיקה כזו.
- 18
- 19 88. בנוסף, מעדותה של גב' דדון ניתן ללמוד כי היא כלל לא טרחה לשוחח עם התובעת (ראו עמ'
 20 38 ש' 26-33 לפרוטוקול) ואף לא זוכרת את התובעת ומעולם לא פגשה בה (עמ' 34 ש' 1-17
 21 לפרוטוקול), מה גם הנתבעים בחרו שלא לגלות את זהות הסוהרים שביצעו את החיפוש
 22 בגופה של התובעת חרף דרישת גילוי המסמכים בעניין, שהם הגורם הרלוונטי למתן תשובות
 23 בסוגיה זו.
- 24
- 25 89. טענה נוספת שהעלתה התובעת היא כי מי שביצעו את החיפוש בגופה היו סוהרים גברים,
 26 אותם סוהרים שהתבטאו באופן לא נאות ומכבד ביחס למיניותה, למעט מקרה אחד בו
 27 סוהרת ביצעה את כל החיפוש.
- 28
- 29 90. בהקשר זה נציין כי הנתבעים לא הציגו כל נוהל או הוראה שהיו בתוקפם במועד הרלוונטי
 30 בקשר לאופן ביצוע חיפוש לאנשים טרנסג'נדרים, אולם כי הכלל הוא שחיפוש על נשים יעשה
 31 על ידי סוהרות נשים וזאת בכדי למנוע את המצב הרגיש שבו מבוצע החיפוש בגופה של

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

1 העצורה ואף להגן על עצירות ואסירות מפני חוויות שעלולות להיחוות על ידן כהטרדות
2 מיניות.

3

4 91. על אף שאני סבורה כי התובעת נפגעה אמירות שונות והתייחסותם של הסוהרים כלפיה, כפי
5 שטענה בזמן אמת בבית המשפט, הרי שאין לפניי ראיות כדי לקבוע כי נעשתה הטרדה מינית
6 בהתאם לסעי' 3(5) לחוק למניעת הטרדה מינית, הקובע בית היתר כי: "התייחסות מבוזה או
7 משפילה המופנית לאדם ביחס למינו או למינותו לרבות נטייתו המינית". מדובר בעילה בעלת
8 משקל כבד, בגינה יש להביא ראיות של ממש, וכאלה לא הוגשו בעניינינו.

9

10

טרם סיום

11 92. בסיכומי הנתבעים עלתה הטענה לפיה טענות התובעת ביחס לתנאי מעצרה, המועלות כיום
12 במסגרת תביעה נזיקית, לא נטענו בזמן אמת במסגרת עתירת אסיר, בפני בית המשפט
13 המחוזי לו הסמכות הייחודית לדון בסוגיה זו. לפיכך, טוענים הנתבעים כי אין כל מקום לדון
14 בפיצוי הנזיקי (סעי' 139 לסיכומי הנתבעים).

15

16 93. טענה זו שנוייה מיסודה, שכן בעניינינו, מדובר בתביעה נזיקית רגילה, בה מתבקש בית המשפט
17 לבחון את המעשים שנעשו לתובעת ואין מחלוקת כי בתי המשפט דנים בתביעות נזיקיות נגד
18 רשויות המדינה, לרבות שב"ס (ראו לדוגמה להלכת **רפאלוב** המצוינת לעיל – הלכה שנפסקה
19 בסכסוך נזיקי בין אסיר לשב"ס).

20

21 94. שנית – אין לזקוף לחובתה של התובעת את העובדה כי בעוד היא כלואה בתא מבודד – לא
22 הגישה עתירת אסיר בזמן אמת, מה גם שעם שחרורה אכן עתרה התובעת לבג"ץ ובכך מיצתה
23 את האפיק המנהלי ואף הביאה לשינוי המדיניות.

24

25 95. אוסיף לקראת סיום כי על אף שהנתבעים הביאו לעדות ארבעה עדים – רק אחת מהם (עו"ס
26 ארזואן), טענה שהיא זוכרת את התובעת ושלושת העדים האחרים העידו כולם עדויות
27 כלליות או עדויות מפי השמועה, וללא כל ידיעה אישית אודות האירועים. יש לתמוה על כך
28 שהנתבעים בחרו שלא להעיד את בעל הסמכות אשר אמור היה לאשר את השמתה של
29 התובעת בתא החללית או להעיד את הסוהרים שפגשו את התובעת וכדומה.

30

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

1

2

הסעדים

3

96. בענייננו, נזקה של התובעת בהחזקתה בתא ההשגחה הוא נזק לא ממוני מסוג של כאב וסבל.

4

5

97. התובעת הצהירה בסעי' 35 לתצהירה כי:

6

"חווית המעצרים והתנאים שהם הוחזקתי השפיעו קשות על מצבי הנפשי.

7

בעקבות המעצרים והחזקתי ב"חללית", ומאוחר יותר בבידוד, סבלתי ועודני

8

סובלת מסיוטי לילה ומקלאוסטרופוביה. מראות תא המעצר היו חוזרים אלי

9

כשעצמתי עיניים משך שבועות ארוכים לאחר ששחררתי. מצבי הנפשי

10

הדרדר בעקבות החוויות שעברתי, עד כדי מחשבות אובדניות ואף ניסיון

11

אובדני בתקופה שלאחר המעצרים, ואני מתמודדת עם ההשלכות הנפשיות

12

של החוויה הקשה שעברתי במעצר עד היום."

13

14

98. בעניין **רפאלוב** נקבע כי בגין אירוע בודד, ינתן פיצוי כאב וסבל בהיקף של 40,000 ₪.

15

16

99. התובעת טענה כי מדובר למעשה בשלושה אירועים שונים – פרק הזמן שבין הקליטה ביום

17

שבת בבוקר, ליציאה לבית המשפט בראשון; פרק הזמן שבין החזרה לתא ביום ראשון בערב

18

ליציאה מהתא ביום שני בבוקר; ופרק הזמן שבין החזרה לתא ביום שני בערב ליציאה מהתא

19

ביום שלישי בבוקר. על כן, טוענת התובעת לפיצוי בסך 120,000 ₪ בגין אירועים אלו.

20

21

100. מדובר למעשה בשלושה ימים השייכים לאותו מעצר ולפיכך יש לראותם כאירוע אחד, ולא

22

כשלושה אירועים שונים כפי טענת התובעת.

23

24

25

101. משכך, ראוי לכמת את הכאב והסבל בגין האירוע של המעצר הראשון בסך של 40,000 ₪.

26

27

102. לפיצוי בגין כאב וסבל שנגרם לתובעת בשל אפליה על בסיס מגדר, יש להוסיף פיצוי בגין אי

28

אספקת המזון אותו היא צורכת ומניעת האפשרות להתקלח, בסך של 25,000 ₪.

29

30

103. עוד הוכח כי נמנעה מהתובעת האפשרות לקבל את הטיפול התרופתי לו היא הייתה זקוקה

31

(משככי כאבים ובהם תרופות נרקוטיות שעצם הפסקת השימוש בהן באופן פתאומי מובילה

32

לתסמיני גמילה) והורמונים (שהם חלק מהותי מהליך ההתאמה המגדרית שעברה התובעת).

33

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 17-09-44367-17 ביליה נ' שירות בתי הסוהר ואח'

תיק חיצוני:

- 1 104. התובעת העמידה את סכום הפיצוי בגין עילה זו על סך של 50,000 ₪. אני סבורה כי לאור
2 התנהלות הנתבעים בעניין זה, חשיבותו של הטיפול הרפואי, והסבל שנגרם לתובעת מאי
3 קבלתו - מדובר בסכום פיצוי ראוי.
4
5 105. כפי שקבעתי, לא ניתן לקבוע כי התובעת הוטרדה מינית בזמן מעצרה, על אף התרשמותי מכך
6 שהתובעת באופן סובייקטיבי חשה פגועה מאופן התנהלות הנתבעים בזמן עריכת החיפוש
7 בגופה, ולכן נדחות טענותיה לפיצוי בגין עילה זו.

סוף דבר

- 8
9 106. הפועל היוצא הוא כי רוב טענות התובעת התקבלו, והן:
10 א. מעצר התובעת והחזקתה במעצרה הראשון בתא ההשגחה (חללית) נעשה בניגוד למדיניות
11 שב"ס ובאופן רשלני ומפלה;
12 ב. אי אספקת מזון מותאם לאמונתיה;
13 ג. מניעת טיפול תרופתי והורמונלי;
14 ד. מניעת האפשרות להתקלח.
15
16 107. עם זאת נדחו טענות התובעת הנוגעות לעניין מעצרה השני והחזקתה בתא הפרדה; מניעת
17 היציאה לחצר; והטרדה מינית בהליכי הכניסה והיציאה למעצר.
18
19 108. בגין עילות התובעת שהתקבלו זכאית התובעת לפיצוי בסך כולל של 115,000 ₪ כמפורט בפרק
20 "הסעדים" שלעיל.
21
22 109. לאור התוצאה אליה הגעתי – הנתבעים, יחד ולחוד, יישאו בהוצאות שכ"ט ע"י בסך 30,000
23 ₪, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.

24
25
26
27 ניתן היום, ה' אדר א' תשפ"ב, 06 פברואר 2022, בהעדר הצדדים.
28

29 רוגית פינצ'ק

30 רוגית פינצ'ק אלט, שופטת בכירה
31
32